

Pohorelský hlásnik

400

rokov prvej písomnej zmienky

1612-2012

Pohorelá

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník VIII.; JANUÁR 2012; - ZADARMO -

P.F. 2012

Foto: P. Brenčíč

Vážení spoluobčania !

Dovoľte mi, aby som sa Vám v úvode nového roka prihovoril. Nový rok nie je len údaj v kalendári, ale pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí a určenie si nových cieľov, ktoré by sme počas nastávajúceho roka 2012 chceli uskutočniť.

V súkromnom i pracovnom živote. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme uplynulý rok zažili, vykonali, či nestihli urobiť. Život človeka je sám o sebe pestrý a každého z nás postretili aj zlé dni naplnené trápením, smútkom a nezdarom, ako aj dni dobré, veselé, radostné a šťastné. A na tomto dobrom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci započaté a nebáť sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu.

Aj samotná naša obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale sa aj tešila z dielčích úspechov. Dúfam, že aj vy občania ste prežívali úspechy našej obce a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zveľaďovaní obce s radosťou a záujmom. Pretože všetko sa urobilo pre zlepšenie a skvalitnenie života občanov.

Chcel by som sa v tejto chvíli úprimne poďakovať všetkým, ktorí svojou prácou a snahou v uplynulom roku prispeli k rozvoju a zveľadeniu obce Pohorelá. Ďakujem členom všetkých spoločenských organizácií v obci, členom občianskych združení, súkromným organizáciám, roľníckemu družstvu, chcem poďakovať aj jednotlivcom, ktorí dennodenne dokazujú, že im osud našej obce nie je ľahostajný. Ďakujem Vám touto cestou za spoločne vykonanú prácu v prospech našej obce.

V prichádzajúcom novom roku Vám v mene svojom a tiež i v mene svojich spolupracovníkov, v mene všetkých poslancov obecného zastupiteľstva, prajem veľa sily a šťastia v každodennom živote. Prijmite aj želanie pevného zdravia, vzájomného pokoja a harmónie, zlepšenie medziľudských vzťahov. Nech Vám prinášajú šťastie Vaše deti a nech sa dlho môžete tešiť z prítomnosti Vašich najbližších. Rozdeľajte okolo seba dobrú náladu, usilujme sa prekonať zlo dobrom.

Ešte raz Vám všetko najlepšie v novom roku želá

Ing. Jozef Kalman – starosta obce Pohorelá

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Vo štvrtok 15. decembra 2012 sa uskutočnilo zasadnutie Obecného zastupiteľstva Pohorelej, ktorého hlavným bodom programu bol rozpočet obce na rok 2012 s výhľadom na roky 2013-2014. Štruktúru a výšku rozpočtu ovplyvnil hlavne prepád príjmu od štátu – výnosu z dane z príjmov fyzických osôb – (o vyše 30 tis.€) a plánovaná investičná výstavba, kde nevyhnutná 5%-ná spoluúčasť obce na už schválené a rozostavané projekty, ako aj plánované, predstavuje sumu vyše 167 tis. eur (vyše 5 miliónov Sk) z vlastných zdrojov obce. Bolo preto nevyhnutné pristúpiť k úpravám ako v príjmovej, tak aj výdavkovej časti „bežného“ rozpočtu. K úsporným opatreniam došlo na všetkých úsekoch „bežného“ rozpočtu (napr. vo verejnej správe došlo k zníženiu nákladov o vyše 40 tis.€). No muselo dôjsť k zvýšeniu sadzieb niektorých miestnych daní (u daní z nehnuteľností max. o 0,01€/m²) ako aj poplatku za komunálny odpad (o 0,003€, t.j. na 0,033 € za osobu a deň, čo predstavuje ročnú sadzbu 12,07 € za osobu). Naopak znížila sa sadzba poplatku za stočné z 0,50 €/m³ na 0,32 €/m³. (pokr. na 2.str.)

PODUJATIA V POHORELEJ

JANUÁR

7.1. MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ V STOLNOM TENISE

stolnotenisový turnaj mužov a žien (i mládeže)
(OZ OPORA, J.Pompura)

Obecný úrad v Pohoreleji, Volejbalový spolok
GAD Pohorelá a OZ OPORA Pohorelá
ponúkajú

**19. ročník volejbalového turnaja
O PUTOVNÝ POHÁR
STAROSTU OBCE POHORELÁ**

za účasti: Brozno, Bravárovo, Heľpa, Pohorelá, Revúca, Závadka n./Hr.
pod záštitou poslankyne NR SR Mgr. Bibiány Obrimčákovej

**v sobotu
21. januára 2012
od 9³⁰ hod.
v telocvični ZŠ Pohorelá**

27.1. PIETNY AKT

pri pamätníku obetí oboch svetových vojen
pri príležitosti 67. výročia oslobodenia obce
(Obecný úrad a ZO SZPF, J.Lakanda)

Dobrá novina

Foto: archív Farský úrad

Aj tento rok počas vianočných sviatkov do našich domácností zavítali koledníci Dobrej noviny. Z výťažku 17. ročníka tejto verejnej zbierky podporí Dobrá novina predovšetkým prácu Cirkvi v Južnom Sudáne, ako aj ďalšie projekty v Keni, Etiópii a Ugande.
R.k.úrad v Pohoreleji – vdp.farár Mgr.S.Marko pozýva v piatok 20.1.2012 po sv. omši na prednášku o Dobrej novine, ktorú bude mať p. Peter Bojo z hnutia ERKO, ktorý bol v lete dva mesiace ako dobrovoľník v Nairobi, v hlavnom meste afrického štátu Keňa.

O PUTOVNÝ LOPÁR – už po 18. krát

Foto: A.Baksová z archívu L.Janošku

(Dokončenie zo str.1) Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Novozavedená bola daň za ubytovanie (0,20 €/ za osobu a noc). Sociálna komisia informovala obecné zastupiteľstvo i o požiadavke niektorých občanov na zníženie sadzby poplatku za opatrovateľskú službu. No vzhľadom na vysoké náklady na činnosť opatrovateľskej služby sa OZ zmenou poplatku nezaoberalo. Príjmy od opatrovaných pri aktuálnej sadzbe 1,30 € za 1 hod. predstavujú sumu cca 25.700 € za rok. Zníženie sadzby iba o 0,10 € by znamenalo ročné zníženie príjmu až o takmer 2.000 €.
Ročné náklady na opatrovateľskú službu sú vo výške 88.300 € (v tom mzdy a odvody opatrovateľiek 79.800 €, spoločná úradovňa v Heľpe 2.400 €, ostatné osobné náklady opatrovateľiek 5.700 €).
Schválený rozpočet je prebytkový, pričom na krytie schodku kapitálového rozpočtu (investičná výstavba) budú použité finančné prostriedky z prebytkov z minulých rokov s možnosťou prijatia úveru do výšky 10 tis.€.

Termíny zberu komunálneho odpadu

11.1.	25.1.	8.2.	22.2.
-------	-------	------	-------

Žiadame občanov, aby si nádoby
vyložili pred brány už deň vopred,
pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

10.-11. január	7.-8. február
----------------	---------------

Žiadame občanov, aby vykladali len
plné a zaviazané vrecia.
(Nezabudnite plastové fľaše
stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

PODÁVANIE PRIZNANÍ K DANI Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Daňové priznanie k dani z nehnuteľností musia do 31. januára 2012 podať
iba tí daňovníci - obyvatelia, fyzické i právnické osoby - ktorí nadobudli v
príbehu roku 2011 v Pohoreleji novú nehnuteľnosť (pozemok, stavbu
alebo byt), alebo sa na ich pôvodnej nehnuteľnosti zmenila výmera.

Daňové priznanie daňovník podáva na tlačíve, ktorého vzor vydalo Ministerstvo financií SR, a to osobitne za pozemky, stavby a byty. Daňovník je povinný v daňovom priznaní uviesť všetky skutočnosti rozhodujúce na výpočet dane a daň si sám vypočítať. Tlačívá a VZN sa nachádzajú na Obecnom úrade v Pohoreleji i na internetovej stránke obce (www.pohorela.sk). Za oneskorené podanie priznania k dani z nehnuteľností, teda po 31. januári môžu byť vlastníci nehnuteľností sankcionovaní, ak ide o fyzickú osobu najmenej 6,63 eura a ak ide o právnickú osobu najmenej 66,38 eura.

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ SA PLATÍ DO 31. MARCA

Daň za ubytovanie

Všeobecne záväzným nariadením Obce Pohorelá č. 1/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bola v zmysle zákona č. 582/2004 v obci Pohorelá s účinnosťou od 1.1.2012 zavedená daň z ubytovania. Platiteľom tejto dane je prevádzkovateľ zariadenia, ktorý poskytuje za odplatu prechodné ubytovanie. Platiteľ je povinný správcovi dane (obci) do 30 dní odo dňa vzniku alebo zániku daňovej povinnosti oznámiť všetky zmeny.
Platiteľ dane je povinný viesť písomne preukázanú evidenciu ubytovaných fyzických osôb – kniha ubytovaných. V zmysle tohto VZN a zákona č. 582/2004 je povinný každý poskytovateľ ubytovania do 30. januára 2012 predložiť Obci Pohorelá – Obecnému úradu knihu ubytovaných na opečiatkovanie a potvrdenie správnosti začatia vedenia evidencie.
Sadzba dane je vo výške 0,20 € za osobu a prenocovanie.
Zavedenie tejto dane si vyžadoval aj zákon o cestovnom ruchu, ktorý nadobudol účinnosť 1.12.2011, na základe ktorého má možnosť obec žiadať štát o dotáciu na podporu cestovného ruchu – zjednodušene povedané: koľko obec vyberie na dani za ubytovanie o toľko môže žiadať štát.
Podrobnosti evidencie a platby dane sú uvedené vo VZN (zverejnené na internetovej stránke obce).

SVIATOČNÝ PROGRAM

„Už sviatky lásky, pokoja zavítajú čoskoro k nám...“
Týmito slovami sa v úvode slávnostného programu prihovoriť žiaci ZUŠ Polomka v podvečer tretej adventnej nedele v Kostole Sedembolestnej Panny Márie v Pohoreleji. Potom už nechali znieť hudbu a spev. Známe koledy zahrali Janka Janošková a Leóna Grajciarová na flautách, Jožko Kalman na gitare a Sebastián Zelienka na akordeóne. Úpravy svetoznámych diel odzneli v podaní flautového a akordeónového súboru a gitarového kvarteta. Kostolom sa niesol aj spev populárnych vianočných piesní v podaní Terezky Zibrikovej, Adriána Ševca a Anetky Nemčokovej. Hudobnou bodkou celého programu bola spoločne s divákmi zaspievaná „Tichá noc“ za mihotu iskričiek prskaviek.
Veľké ĎAKUJEME patrí Farskému úradu v Pohoreleji a jeho správcovi vdp. Mgr. Slavomírovi Markovi za spoluprácu!

–L.Rochovská–

V tradične výbornej atmosfére sa uskutočnil v pondelok 26. decembra volejbalový turnaj „O putovný lopár – štefánske športovo-spoločenské stretnutie Pohoreľcof, Pohoreľčanov a návštevníkov Pohorelej“. Päť zúčastnených družstiev odohralo systémom „každý-s každým“ 10 vynikajúcich zápasov. Víťazom turnaja sa opäť stalo družstvo u.Clementisova (M.Čermák, J.Hazák, R.Kráľ, J.Micenko, J.Tlučák, J.Tlučáková, L.Tlučáková), pred 2. Jesenského (V.Gandžalová, L.Janoška ml., L.Janoška st., J.Pučoš, K.Pučošová, M.Tlučák), 3. Futbalisti (J.Baksa, J.Gálik, J.Kanoš, J.Kyba, L.Lihan, J.Šajša), 4. Destil (M.Hrčák, J.Pompura, Ma.Pompura, Mi.Pompura, J.Siman, M.Školník), 5. Kpt.Nálepku (P.Baksa, K.Pletka, J.Pučoš, P.Pučoš, J.Slíz, J.Zibrik). Za najlepšieho nahrávača bol vyhlásený J.Slíz, za najlepšieho smečiara J.Micenko a za najlepšieho hráča J.Gálik.
Organizátormi podujatia boli Obec Pohorelá, OZ OPORA Pohorelá, VS GAD Pohorelá a Klub polit.strany SMER-SD v obci Pohorelá.

rozpočet na rok:	2011	2012	2013	2014
bežné príjmy obce	1 021 727 €	957 250 €	872 318 €	876 157 €
bežné príjmy ZŠsMŠ	8 624 €	9 310 €	9 210 €	9 210 €
bežné výdavky obce	500 071 €	461 555 €	368 834 €	367 231 €
bežné výdavky ZŠsMŠ	507 181 €	477 652 €	447 646 €	447 646 €
rozdiel bežného rozpočtu:	23 099 €	27 353 €	65 048 €	70 490 €
kapitálové príjmy obce	2 196 427 €	2 911 947 €	- €	- €
kapitálové výdavky obce	2 316 778 €	3 045 351 €	10 510 €	- €
rozdiel kapitálového rozpočtu:	-120 351 €	-133 404 €	-10 510 €	0 €
finančné operácie:	144 848 €	108 337 €	- €	- €
celkový výsledok rozpočtu:	47 596 €	2 286 €	54 538 €	70 490 €

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 347/2011 Z. z. vyhlásil **voľby do Národnej rady Slovenskej republiky** a určil deň ich konania na **sobotu 10. marca 2012**.

Parlamentné voľby v roku 2012 budú tretími predčasnými parlamentnými voľbami v dejinách samostatného Slovenska. Predčasné voľby sa konali v minulosti v rokoch 2006 a 1994.

Od 2.1.2012 začal starosta obce a pracovníci Obecného úradu v Pohorelej plniť v stanovených termínoch úlohy obce uložené zákonmi za účelom prípravy a zabezpečenia týchto volieb. Na základe vypracovaného a schváleného harmonogramu organizačno-technického zabezpečenia volieb vo volebných okrskoch v obci Pohorelá sú do prípravy, priebehu ako aj spracovania materiálov, volebných dokumentov, účtovných dokladov a výsledkov volieb zapojení všetci zamestnanci obecného úradu. Obecný úrad organizačne a materiálne zabezpečuje činnosť členov okrskových volebných komisií. Taktiež zabezpečuje vybavenie volebných miestností.

Obecný úrad zabezpečí v lehote do **14. februára doručenie všetkým oprávneným voličom Zoznamy kandidátov a Oznámenie o čase a mieste konania volieb**.

Právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky má každý občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň volieb dovŕšil 18 rokov veku. Týchto volieb sa budú môcť zúčastniť aj voliči, ktorí sa budú v čase volieb nachádzať mimo územia obce, a to buď poštou (tí, ktorí budú mimo územia SR) alebo s použitím voličského preukazu (na území SR).

Voliči zdržiavajúci sa v čase volieb v zahraničí môžu voliť poštou, musia však o účasť na júnových voľbách do NR SR požiadať v dostatočnom predstihu.

Prostredníctvom pošty môže voliť ten volič, ktorý

- nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a požiadal o zapísanie do osobitného zoznamu voličov;
- má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň volieb sa bude zdržiavať mimo jej územia a požiadal o voľbu poštou.

Žiadosť musí byť doručená najneskôr 50 dní pred dňom volieb - t.j. do 20. januára 2012.

Podrobnejšie informácie a tlačivá nájdete na internetovej stránke Min.vnútra SR alebo Obce Pohorelá.

Volič, ktorý v čase volieb nebude môcť voliť vo volebnom okrsku, v zozname ktorého je zapísaný, môže požiadať o vydanie voličského preukazu.

Voličské preukazy sa budú vydávať na Obecnom úrade v Pohorelej (p.Tkáčiková) **od 9. februára do 8. marca 2012** (v čase úradných hodín). Žiadosť o vydanie voličského preukazu podáva volič osobne alebo prostredníctvom splnomocnenej osoby.

DAŇ ZA PSA SA PLATÍ DO 31. JANUÁRA

Daň za psa platí fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa alebo držiteľom psa staršieho ako 6 mesiacov. Základom dane je počet psov. **Daň za jedného psa je vo výške 2,40 € za rok.**

Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho v mesiaci, keď daňovník nadobudol psa a zaniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom daňovník už nie je vlastníkom alebo držiteľom psa.

Daňovník je povinný písomne oznámiť psa, ktorého nadobudol a pes dovŕšil vek 6 mesiacov, a to do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti a v tejto lehote zaplatiť daň za zdaňovacie obdobie alebo pomernú časť dane za zostávajúce mesiace príslušného zdaňovacieho obdobia.

Ak daňová povinnosť zanikne v priebehu zdaňovacieho obdobia a daňovník to písomne oznámi správcovi dane najneskôr do 30 dní odo dňa zániku daňovej povinnosti, správca dane vráti pomernú časť dane za zostávajúce mesiace zdaňovacieho obdobia, za ktoré bola daň zaplatená. Písomné oznámenie sa doručuje dvojmo na obecný úrad. Daň za psa obec po prvý krát vyrubí platobným výmerom. V ďalších zdaňovacích obdobiach je **daň za zdaňovacie obdobie splatná bez vyrubenia do 31. januára príslušného zdaňovacieho obdobia.**

K 1.1.2012 je v Obci Pohorelá evidovaných 270 daňovníkov, ktorí vlastnia spolu 282 psov.

Obyvateľstvo obce v roku 2011

Obyvateľstvo podľa časti obce			
počet	S P O L U	Pohorelá	Poh. Maša
k 1.1.2011	2371	2067	304
		(z toho Za Hronom 157)	(z toho DSS 101)
narodení	15	15	0
		(z toho Za Hronom 3)	
zosnulí	33	25	8
		(z toho Za Hronom 3)	
pristťahovaní	22	21	1
odstťahovaní	25	22	3
k 31.12.2011	2350	2056	294
		(z toho Za Hronom 157)	(z toho DSS 101)

Obyvateľstvo podľa veku			
veková skupina	počet	ženy	muži
do 6 rokov	97	46	51
od 6 do 15 r.	154	67	87
od 15 do 18 r.	62	31	31
od 18 do 30 r.	356	179	177
od 30 do 40 r.	379	198	181
od 40 do 50 r.	334	183	151
od 50 do 60 r.	376	193	183
od 60 do 70 r.	310	168	142
od 70 do 80 r.	189	128	61
od 80 do 90 r.	82	61	21
nad 90 r.	11	9	2

V roku 2011 sa narodilo 15 detí (9 chlapcov, 6 dievčat), pristťahovalo sa 22 obyvateľov (13 mužov, 9 žien). V priebehu roka sa z obce odstťahovalo 25 obyvateľov (12 mužov, 13 žien), zomrelo 33 obyvateľov (22 mužov, 11 žien). Sobášov bolo 14 (z toho priamo v Pohorelej 7), rozvod ani jeden.

K 31.12.2011 mala Pohorelá 2350 obyvateľov (z toho 1087 mužov a 1263 žien).

Priemerný vek obyvateľov Pohorelej je 43 rokov. Najstarší obyvateľ má 94 rokov.

(Informácie sú z evidencie obyvateľstva vedenej Obecným úradom v Pohorelej. Údaje zo Sčítania obyvateľov, bytov a domov 2011 zatiaľ Štatistický úrad SR nezverejnil.)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

OSLÁVENCI

94 rokov

4.1. **Jozef Baksa**, Pohorelská Maša 79

92 rokov

25.1. **Júlia Vojtková**, Kpt.Nálepku 9

83 rokov

17.1. **Anna Syčová**, Jánošíkova 423

82 rokov

12.1. **Anna Puťošová**, Jánošíkova 449

13.1. **Mária Simanová**, Hviezdoslavova 52

27.1. **Mária Fukoňová**, Kpt.Nálepku 309

27.1. **Karol Petro**, Partizánska 535

80 rokov

8.1. **Anna Puťošová**, Hviezdoslavova 42

75 rokov

29.1. **Juraj Haluška**, Kpt.Nálepku 283

70 rokov

6.1. **Michal Vojtko**, Nová 368

14.1. **Jozef Syč**, Orlová 606

17.1. **Anna Datková**, Kpt.Nálepku 34

18.1. **Karol Bugajda**, Orlová 589

65 rokov

1.1. **Ján Syč**, Nová 371

1.1. **Štefan Krešák**, Orlová 583

21.1. **Ludmila Simanová**, Clementisova 791

29.1. **Mgr.Elena Kubandová**, Clementis 825

60 rokov

8.1. **Ján Syč-Kriváň**, Clementisova 803

16.1. **Anna Bialiková**, Kpt.Nálepku 178

27.1. **Karol Mikolaj**, Za potokom 713

MLADOMANŽELIA

23.12. **Zuzana Mikolajová**, Kóln
a **Peter Bráz**, Pod Brezinou 501

NOVORODENCI

12.12. **Laura Richtrová**, Za Hronom 835

14.12. **Ľuboš Syč**, Partizánska 552

23.12. **Ján Pompura**, Za potokom 706

ZOMRELÍ

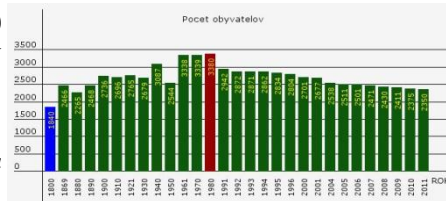

Jozef Hazák
Jánošíkova 467
(* 17.3.1944 - † 7.12.2011)

PhDr. Ondrej Babay
Poh.Maša 17
(* 16.2.1942 - † 15.12.2011)

Ján Janoška
Nová 367
(* 23.4.1959 - † 15.12.2011)

Krupová Mária, rod. Halušková
Jánošíkova 416
(* 26.5.1928 - † 24.12.2011)

Obecnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

ZAPIS Z ROKU 1935 – OBECNÝ DOM: Obec mala obecný dom v jednom privátnom byt, ktorý bol na tieto účely zhabaný pre nezaplatenie daní. Stál na mieste terajšieho obytného domu v Štúrovej ulici Jozefa Gígalu Berkú č. 357. Neskoršie okolo roku 1865-ho si obec vystavila z dreva nový obecný dom, lebo domček zhabaný pre dane už nevyhovoval. Teraz slúži ako naturálny byt pre obecnú porodnú asistentku. Jedna izbička tohto domu slúži pre nocľah čítnictvu. Starý obecný dom bol zbúraný a drevený materiál z neho spálený na uhlie, ktoré bolo predané panstvu. Keď asi roku 1885-ho vlastný dom učiteľa Pletenika bol verejnou dražbou predávaný, spolok urbaniálistov ho odkúpil pre obecné ciele. Urbár kúpou tohto domu kúpil len pozemok, lebo obytné časti domu nemohli slúžiť za miestnosti kancelárske a byt pre notára. Musel byť strhnutý, aby na tomže mieste z prostriedkov obecných (naturálna práca) a tiež urbaniálnych (drevo) bol vystavený z tehál a z kameňa nový obecný dom roku 1902. Pozostáva z kancelárie starostu a notára, okrem tohto je v ňom naturálny byt pre obecného notára majúci 4 izba, kuchyňu s komorou, hospodárske stavišťa a ovocnú záhradu. Pod prednou časťou domu je pivnica. Pri vyústení chodby na dvor je malá temná izbička, do ktorej zatvárali občania previnivších za proti obecnému poriadku. Bol-li prečin ťažší, palicovali ho, prípadne mu založili železá na obe ruky a nohy. Miestnosť táto sa dodnes nazýva „Kakatkou“.

Údaje o obecnom dome, ak je z obsahu zrejme nie sú celkom presné (roky). Počas prevratu roku 1918 bol obecný archív zničený a čo zostalo, bolo značne poškodené. Údajne niekoľkí občania, práve v tejto dobe, sobrali 2 bedny úradných spisov z minulosti zakopúc ich na neznámom mieste ovocnej notárskej záhrady. Dosiaľ neboli nájdené.

V kancelárii notárskeho úradu sú vedené matriky narodených, sobášených a zomrelých od 1. Októbra 1895. Do tejto doby štátnych matrik nebolo len cirkevné.

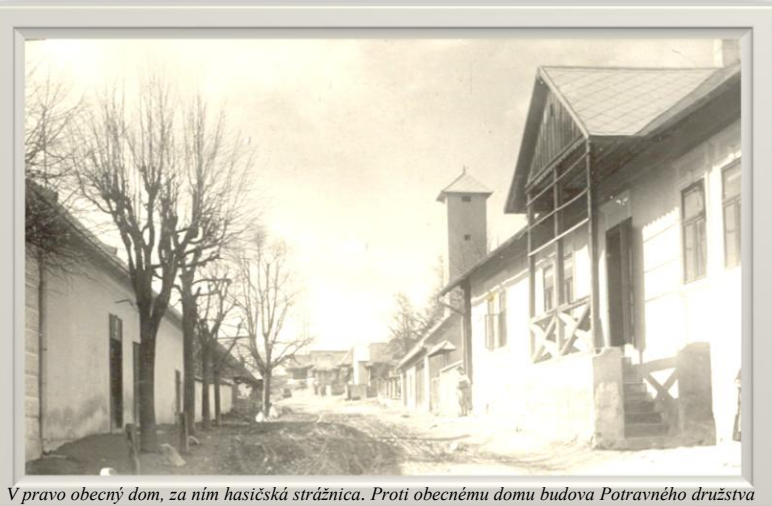
V zadnej časti notárskej záhrady bola nákladom obec vystavená ľadovňa na naliehanie obvodného lekára, aby v prípade veľkých epidemických nemôc mohol byť poskytnutý nemocným v horúčke ľad. Ponevadž epidemické choroby sa vo veľkom dosiaľ od výstavby ľadovne nevyskytli, bola daná do prenájmu miestnemu hostinskému za udržiavanie ľadovne v dobrom stave. Ale v prípade, žeby obec ľad potrebovala pre horeuvedené účely, povinný je požadované množstvo ľadu obci poskytnúť.

1972 - POĽNOHOSPODÁRSTVO: V spôsobe hospodárenia oproti minulosti nenastala nijaká zmena. Hospodári sa naďalej súkromne a spôsob obrábania pôdy je tradičný. Rozdiel je jedine v tom, že zvieracie potašy nahradzujú traktory, ktorých je z roka na rok vždy viac.

Plnenie nákupných úloh zabezpečuje Zväz jednotlivých hospodáriacich roľníkov. Funkciu predsedu vykonáva Vojtko Karol. Pôdny fond sa nezmenil, je taký istý ako v minulom roku.

Výrazne sa nemenia ani stavy hovädzieho dobytku. Sú približne na tej istej početnej úrovni ako v minulých rokoch. O celkový zdravotný stav hospodárskych zvierat sa svedomite a odborne stará zverolekár MVDr. Kamzík Martin. V jeho obvodu sa nevyskytli nijaké nákazlivé choroby.

MNV zorganizoval začiatkom apríla brigádu na úpravu pastvín a poľných ciest. Brigády sa zúčastnilo 400 občanov. Niektorí sa brigády zúčastnili aj s traktormi. Vykonané dielo má veľkú hodnotu. Za to patrí vďaka funkcionárom MNV.

V pravo obecný dom, za ním hasidská strážnica. Proti obecnému domu budova Potravného družstva

V pohorelskom poli

V pohorelskom poli, hore vidly stoja,
pohorelskí parobci roboty sa boja,
ej, keď idú do poľa, ta plecami kývajú
a dievky si myslia, že ich vši kúsajú.

A prišiel frajer taký,
donesol v misky flaky
Id' frajer, id' i s flakami,
Keď neprišiel's hudakami.

(Slová piesne zapísal v Pohoreleji
v roku 1955 Svetozár Stračina)

Spomienky na koledy:

Dobová fotografia z roku 1947 zachytáva koledníkov, ktorí v Novom roku od 3. januára po celej dedine v každom dome oznamovali príchod Ježiša Krista. Skupinu koledníkov tvorili: miestny pán farár, rektor (kantor), kostolníci (3 osoby), miništranti (4 osoby). Poslaním tzv. "koledy" bolo navštíviť všetky domácnosti, požeňať dom a v ňom bývajúcich občanov a symbolizovať príchod Troch kráľov do Betlehema. Koledy organizovala správa farnosti. Začiatok spravidla bol 3. januára a koniec návštev až v poslednej domácnosti. Príchod koledníkov do domu pred hlavnou skupinou oznamoval najmladší miništrant. Jeho úlohou bolo oznámiť skorý príchod, aby bývajúci boli pripravení.

Koledníci pri vstupe na dvor začali spievať pesničky - koledy. Po vstupe do domu pán farár posvätil dom a bývajúcich, pozdravil ich božkaním krížika. Rektor na dvere napísal kriedou príslušný rok a začiatkové písmena mien troch kráľov: 19-G+M+B-47. Tento obrad sa opakoval v každom dome.

Domáci pán (pani) na oplátku poskytol peňažný dar pre farnosť a osobitne pre miništrantov.

Zámožnejšie rodiny poskytli aj menšie občerstvenie. Posledná návšteva koledníkov končila v horárni na Dedinskej, kde býval horár Ján Kukura. Tam sa išlo koňmo na saniach - vlačuhách.

Na fotografii, ktorú vyhotovil miestny fotograf Ján sú: zadný rad - kostolníci Juraj Rochovský, Ján Gálík, Matej Rochovský, rektor Štefan Refka; sediaci - pán farár Štefan Kassai, miništranti zľava Ondrej Baran, Milan Kalman, Jozef Baran, Jozef Mak.

V živote človeka sa udeje toľko zmien, že ich ani neregistrujeme. Starším pre spomienku a mladším pre informáciu pokladal som napísať tento príspevok. Zvyky sa menia, niektoré úplne zanikajú, vznikajú nové spoločenské pravidlá, menia sa ľudia, ich vedomie a verím, že spomienka na minulosť u nás starších vyvolá aspoň na krátko chvíľku osvieženie mysle a ohreje dušu.

Čas plynie, roky pribúdajú, reagujeme na nové spoločenské zmeny, prispôbujeme svoj život pretechnizovanej civilizácii, ale spomienky na minulosť v nás ostávajú; no, či chceme alebo nie, pomaly sa vekom strácajú až do úplného zabudnutia.

Slovom i fotografiou spomínam: Jozef Baran (r.nar. 1936)

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2012/01, ročník VIII., - nepredajné -

vydáva Obecný úrad v Pohoreleji; Redakcia: OÚ Pohorelá, Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, pohorelsky.hlasnik@pohorela.sk; Uzavierka: 7. dňa, vychádza cca 15. dňa v mesiaci. Grafická úprava a tlač: OÚ Pohorelá. Zapožičané fotografie a dokumenty vraciamy. Distribúcia: obchody s potravinami v Pohoreleji a Poh.Maši;